

Op de achtste dag

Nadat God in zeven dagen zijn schepping voltooid had, breekt de achtste dag aan. Maar in wezen bestaat deze dag niet. Na de zevende dag, de sabbath, komt weer een eerste dag. De uitdrukking 'de achtste dag' wordt met name gebruikt in verband met een feest. Bij zo'n feest vindt een offer plaats van een lam of duiven.

Verwoesting van de tempel

Het grote drama in de Joodse geschiedenis is de verwoesting van de tempel. De eerste tempel door koning Nebukadnezar van Babel in 587 voor de gewone jaartelling, de tweede door de Romeinen. Na de eerste verwoesting is de offerdienst tijdelijk stilgelegd, want de tempel was de enige plaats waar offers aan God gebracht mochten worden. Na de tweede verwoesting in het jaar 70 van de gewone jaartelling is er geen eredienst meer geweest met offers.

Toch heeft dit dramatische gebeuren ook een goed zijde. Was de offerdienst en het hele godsdienstige gebeuren afhankelijk van één plaats, na het jaar 70 werd op allerlei plaatsen in synagogen onderwijs gegeven. Het ene licht was in talloze kleine lichtjes uiteengevallen.

Vervanging van de offerdienst door het gebed

Onderwijs in de Thora en Tenach kon daarna op vele plaatsen geschieden, maar met de offerdienst was dit niet het geval. De rabbijnen hebben daarvoor een oplossing bedacht: Het gebed heeft de plaats ingenomen van de offers.

En nu, na deze inleiding, wil ik naar het eigenlijke onderwerp gaan: de besnijdenis op de achtste dag. Zoals door overmacht letterlijke voorschriften over offeren van dieren vervangen is door de gebedsdienst, zo kan mijns inziens ook de letterlijke besnijdenis van jongens vervangen worden door een symbolische.

Argumenten tegen besnijdenis

Er zijn veel argumenten aan te voeren om besnijdenis vóór de volwassen leeftijd te verbieden.

- 1/ Meisjesbesnijdenis wordt wereldwijd gezien als iets dat niet zou moeten plaatsvinden. Helaas komt meisjesbesnijdenis veel voor, in allerlei vormen. Er zijn ingrepen die (vrijwel) alleen symbolisch worden uitgevoerd, maar ook worden ernstige verminkingen toegepast, vooral in Afrika. Het is wel zeker dat meisjesbesnijdenis schadelijk is de betreffende persoon.
- 2/ Maar ook besnijdenis bij jongens kan schadelijk zijn, en de beweerde voordelen wegen bij lang na niet op tegen de nadelen: hoe zeldzaam ook, overlijden t.g.v. de ingreep komt voor, grotere kans op vernauwing van de plasbuis, seksuele problemen later.
- 3/ Als men onderscheidt maakt tussen jongens en meisjes wat betreft de besnijdenis, is dit een vorm van discriminatie naar geslacht. En dat terwijl in de Nederlandse grondwet discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, ras of geslacht niet is toegestaan.

Conclusie

Mijn opvatting is dat ingrepen die onherstelbare veranderingen aanbrengen aan het lichaam van een minderjarige niet zouden mogen plaatsvinden.

En als in de Joodse traditie de offerdienst zomaar vervangen kon worden, waarom zou de besnijdenis dan ook niet door een onbloedigs vervangen kunnen worden?

Lukas de Groot, April 2024

